



Krajský úřad Pardubického kraje
Oddělení kultury a památkové péče
Komenského náměstí 125
532 11 Pardubice

Váš dopis čj. /sp. zn: KUPA-7368/2025-3 / KUPA-7368/2025 OKSCR OKPP
Ze dne /doručeno: 28.2.2025 / 24.3.2025
Naše čj.: NPÚ-310/25208/2025
Vyřizuje: Ing. arch. M. Zemanová
Spisový znak: 82. 1
V Praze dne 25. 3. 2025

NKP Hřebčín s kmenovým chovným stádem starokladrubského koně, rejstř. č. ÚSKP 272 (KP č. 16212/6-2096), památka světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO „Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem“, r. č. ÚSKP 13, Krajinná památková zóna Kladrubské Polabí, rejstř. č. ÚSKP 2491 – odstranění dožilé plechové jezdecké haly, na pozemku parc. č. 283/3, k. ú. Kladruby nad Labem, Pardubický kraj

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 4 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění dalších předpisů

Předmět žádosti:

NKP Hřebčín Kladruby nad Labem – odstranění dožilé jezdecké haly.

Přílohy žádosti:

- žádost o vydání závazného stanoviska, podaná na základě plné moci společností AG atelier s. r. o., Komenského 533, 517 41 Kostelec nad Orlicí, zastoupené jednatelem společnosti Ing. F. Velínským
- projektová dokumentace „Odstranění jezdecké haly v areálu Národního hřebčína Kladruby nad Labem“, kterou zpracoval 01/2025 Ing. František Velínský, autorizovaný inženýr pro pozemní stavby ČKAIT 0601361, ve stupni Dokumentace pro odstranění stavby. Dokumentace obsahuje: A. Průvodní list, B. Souhrnná technická zpráva, C.1. Situace širších vztahů M 1:10 000, C.2 Situace koordinační M 1:500, C.3 Situace katastrální M 1:500, C.4 Situace katastrální – ortofoto M 1:500, C.5 Situace zpevněných ploch M 1:500, C.6 Situace ZOV, D.1. Technická zpráva, Výkresy: D.1.1 Základy, D.1.2 Půdorys 1.NP, D.1.3 Půdorys 2.NP, D.1.4 Příčný řez A-A', D.1.5 Pohledy A (os JV a SZ), D.1.6 Pohledy B (od JZ a SV), Původní PD: E.1 Řez A-A', E.2 Řez B-B', E.3 Zateplení střechy + Pohled, E.4 Vodovod + sociální zařízení

Popis zamýšlených prací:

Záměrem žádosti je odstranění stávajícího novodobého objektu ocelové jízдарny, který slouží jako výuková hala pro Střední školu chovu koní a jezdeckví.

Předložená dokumentace popisuje vlastní konstrukci objektu a velmi zjednodušený návrh postupu jejího odstranění. Odstranění stavby včetně dalších uvedených objektů a konstrukcí (?) má proběhnout v jedné etapě, předpoklad je 06/2025. Stavba je projektem dělena na dva stavební objekty – SO.01 – jezdecká hala a SO.02 – Zpevněné plochy, který však podle PD není předmětem odstranění.

Navrženo je toto technické řešení:

a) Zřízení staveniště, oplocení, vyznačení;

b) Odpojení objektu od sítí:

- elektrický příkon v místě rozvaděče (na fasádě) s ponecháním pilíře s rozvaděčem, včetně připojení do distribuční sítě (požadavek investora),

- odpojení od přípojky vodovodu, zaslepení přípojky s ponecháním možného budoucího využití, zajištění kanalizace není řešeno.

c) Bourání objektu – rámcový postup odstranění objektu:

- sejmutí systémových podhledů a obkladů stěn a tepelných izolací,

- sejmutí střešního pláště s krytinou,

- sejmutí vnějšího opláštění stěn,

- postupné odstranění konstrukce střechy po jednotlivých prvcích,

- odstranění zděné vestavby – stropní konstrukce, nosné zdivo a příčky, podlahy,

- postupné odstranění nosné konstrukce haly po jednotlivých prvcích (paždíky pláště, sloupy),

- odstranění základových konstrukcí nad terénem – strojně,

- odstranění veškerých základových konstrukcí pod úroveň terénu – strojně, upřesnění způsobu bourání při realizaci;

Vyjma základů budou práce probíhat ručně, eventuálně strojně, za využití pomocného lešení.

Materiál bude odvážen ke skladování nebo recyklaci.

d) Terénní úpravy – rekultivace pozemků se záměrem vytvořit volnou travnatou plochu:

- doplnění terénu s hutněním po vrstvách (nebude použit materiál s prvky stavební sutě)

- po hrubých terénních úpravách rozproštění ornice v tl. cca 200 mm, urovnání, technologická přestávka,

- chemické odstranění plevelů,

- zatravnění;

Doplnění terénu má být provedeno na původní niveletu.

Závěrem je konstatováno, že „Výše uvedený postup je pouze nezávazný návrh. Konkrétní technologický postup bude navržen dodavatelem a schválen investorem a projektantem“.

Charakteristika objektu:

Objekt je situován v areálu Národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem, jihozápadně od hlavního areálu, při tzv. Ferdinandově aleji. Vlastníkem objektu na pozemku p.č. 283/3 v celkové rozloze 844 m² je zřizovatel Střední školy chovu koní a jezdeckví, Pardubický kraj, vlastníkem okolních pozemků (zde se nachází zpevněné plochy okolo jízdárny) je Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem.

Jedná se o samostatně stojící halovou stavbu jízdárny z roku 1982, montované typové konstrukce systému HARD RD Jeseník, typ A 15 ZT, s typovými okny a vraty RD Jeseník. Stavba je obdélného půdorysu, rozměru 58,7 x 15,1 m, s nízkou sedlovou střechou a výškou hřebene cca 7,6 m. Je tvořena ocelovým sloupovým konstrukčním systémem v osové vzdálenosti 4,5 m (celkem 13 modulů). V krajním, v SZ poli je umístěna zděná vestavba zázemí (2 sklady a komora) s betonovým schodištěm a galerií v 1. patře z pěnositkatových tvárnic. Základové patky jsou železobetonové z betonu B 170 vyztužené ocelí 10216 a stejné provedení mají i základové pasy.

Opláštění haly je provedeno z trapézového plechu z exteriéru a překližkových desek v interiéru vloženou tepelnou izolací. Stěny jízdrny jsou na výšku 1,5 m obloženy dřev. fošnami (lambrína). Stropní podhled z plechu KOB je zateplen čedičovými rohožemi. Vstupní rozměrná vrata jsou v obou delších protilehlých stranách a v jihovýchodní boční stěně. V severozápadní boční stěně je vstup dveřmi do zázemí jízdrny a schodiště na tribunu. Střešní krytina je z plechu KOB, s podokapními žlaby, svedenými do kanalizace. Podlaha ve skladech je betonová izolovaná, s podkladním betonem. V jízdrně je podlaha z pilin (tl. 300 mm) s pískovým podkladem (tl. 150 mm) na škvárovém násypu (tl. 200 mm).

Podle výkresu C.5 je objekt ze tří stran obklopen dvěma asfaltovými plochami (24/15,5 m a 24/21 m) a cestou (6/75,2 m a 9/17,1 m), s betonovými obrubníky. U vjezdových vrat jsou provedeny nájezdy a u vstupních dveří betonový chodník. Tyto plochy dokumentace neřeší; jak již uvedeno, jsou na pozemku jiného vlastníka – Národního hřebčínu.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot:

Kladrubský hřebčín je vrcholným příkladem po staletí kontinuálně se rozvíjejícího areálu s převažující utilitární zemědělskou funkcí, který byl vždy řešen jak urbanisticky, tak architektonicky na vysoké úrovni. Představuje výjimečný historický stavební a krajinný komplex, který byl po staletí kontinuálně utvářen pro optimální podmínky chovu ušlechtilých plemen koní pod stálou patronací císařského dvora. Kulturní krajina je historickým dokladem výtvaru vzniklého společným působením člověka a přírody. Z důvodu vysoké míry autenticity historické podoby rozlehlého areálu s minimálními novodobými rušivými zásahy, pro jehož současný vzhled je určující velkoryse pojatá klasicistní přestavba doby 1. poloviny 19. století, je jedním z nejvýznamnějších příkladů kulturní krajiny zemědělského statku nejen v rámci České republiky a střední Evropy, ale i v celosvětovém kontextu. Jako nejstarší kontinuálně existující hřebčín Evropy a jeden z nejvýznamnějších příkladů kulturní krajiny zemědělského statku nejen na našem území, byl v červenci 2019 oceněn zápisem na seznam světového dědictví UNESCO.

Předmětný objekt není kulturní památkou, nachází se však na pozemku, který je součástí území s památkovou ochranou. Konkrétně na území národní kulturní památky, památkové zóny Kladrubské Polabí a samozřejmě i zmíněného statku světového dědictví UNESCO.

Dosavadní stav projednání:

Předložená dokumentace nebyla projednána.

Této dokumentaci předcházela jiná projektová dokumentace bouracích prací, zpracovaná 6/2016 firmou P2 Projekt - projektování staveb, inženýrská činnost; zodpovědný projektant: Ing. Karel Petrání, ČKAIT – 0001426. K ní bylo na základě vyjádření odborné organizace státní památkové péče (NPÚ) vydáno závazné stanovisko č.j. KrÚ – 59211/2016 OŠK OKPP, z 16. 8. 2016.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav, GnŘ v Praze, na základě prostudovaných předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že realizace prací dle předloženého návrhu bude v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot při splnění těchto doplňujících podmínek:

1. Při demolici objektu jízdrny bude současně odstraněna celá asfaltová plocha (obě velké plochy se spojovací cestou a přístupovou cestou) a i na těchto místech bude provedena stejná navržená rekultivace.
2. Rozebírání objektu jízdrny bude provedeno navrženým způsobem, nikoliv podle vlastního návrhu realizátora.
3. Orgánům památkové péče bude předloženo doplněné řešení zabezpečení/odstranění odpojené dešťové kanalizace.

Zdůvodnění:

Předmětná jízdná ve formě „ocelokůlny“ z 80. let 20. století představuje zcela nevhodnou novodobou zástavbu v památkově chráněném historickém areálu hřebčína, jak s ohledem na její situování ve velmi malé blízkosti zástavby historického jádra areálu hřebčína i obce Kladruby nad Labem, tak svým utilitárním výrazem novodobého zemědělského, či spíše průmyslového objektu. Jako zcela nevhodnou ji uvádí rovněž text zpracovaného stavebně historického průzkumu z let 2001–2003.

Z pohledu zájmů státní památkové péče je demolice stávajícího objektu jízdná žádoucí, v minulosti na tomto místě žádný objekt nestál. Původním záměrem vlastníka bylo vybudování nové, moderní jízdná na stejném pozemku. Kvitujeme přístup investora, který vyšel vstříc doporučením památkové péče a pro novou stavbu našel vhodnější místo, pohledově skryté a mimo území NKP, stavba se již dokončuje.

Celé území kulturní krajiny areálu NKP je z památkového hlediska unikátní a veškerá stavební činnost či údržbové práce musí přispět k jeho zachování do budoucna bez ztráty jeho památkových hodnot, rovněž by se vždy měly hledat cesty k eliminaci nevratných nebo škodlivých zásahů.

Ad. 1. Odstranění nevhodného objektu je velkým přínosem pro chráněnou kulturní krajinu, bez odstranění rozměrných zpevněných (asfaltových) ploch, které ji obklopují však zůstane práce nedokončeným chvályhodným záměrem. Tyto plochy by neměly poskytnout v budoucnu příležitost pro vybudování jiného, nevhodného objektu.

Ad. 2. Předmětem žádosti o závazné stanovisko (a odborné posouzení) je předložená projektová dokumentace a technologické a stavební postupy v ní obsažené. V případě, že by realizátor bouracích prací zamýšlel provést jiné postupy, musel by předložit nový návrh s novou žádostí o ZS. Takový postup není ani časově efektivní.

Ad.3. Předložená dokumentace navrhuje ošetření zdrojů elektřiny a vody (s nepříliš vhodným ponecháním pilíře s rozvaděčem včetně připojení do distribuční sítě), ošetření stávající dešťové kanalizace však neuvádí. Vzhledem k tomu, že na předmětném pozemku v minulosti nestála žádná stavba a není ani vhodné o jakékoliv nové stavbě uvažovat, doporučujeme odstranění této kanalizace.

Upozornění:

Území NKP je dle památkového zákona územím s archeologickými nálezy, a proto upozorňujeme zvláště na povinnosti vyplývající z § 21 odst. 4, § 22 odst. 2 a § 23 odst. 2 památkového zákona. Vzhledem k tomu, že navržené práce předpokládají zemní práce, bude nutné výše uvedené povinnosti splnit předstihu.

Dovolujeme si Vás požádat o zaslání závazného stanoviska ihned po jeho vydání, a to z důvodu nezbytné znalosti jeho výroku pro další sledování akce v souladu se zákonem o státní památkové péči.

S pozdravem

PhDr. BcA. Martin Pácal
vedoucí odboru péče o památkový fond